

Biedrība "Alianse Pārnozāriskai ilgtspējīgai attīstībai" (APIA) ir sabiedriska organizācija, kas pārstāv NVO balsi ES fondu uzraudzībā un ir gatava atbalstīt NVO intereses, savienojot cilvēkus un palīdzot atrast aktuālo informāciju interešu aizstāvībai un sabiedriskajai līdzdalībai.

Ar ikmēneša "ES fondu uzraudzības ziņu lapu" informējam Latvijas nevalstiskās organizācijas par katrā mēnesī plānotajām ES fondu uzraudzības aktivitātēm, sabiedriskajā apspriešanā aktuālajiem dokumentiem un ES fondu jaunumiem kopumā.

ES fondu uzraudzības komitejā un apakškomitejās

2024. gada 19.decembrī attālināti, izmantojot MS Teams platformu notiks: 4. Politikas mērķa "Sociālāka Eiropa" un 1. Politikas mērķa "Viedāka Eiropa" un apvienotās apakškomitejas sēdes.

4. politikas mērķa "Sociālāka Eiropa" apakškomitejas sēdē tiks apspriesti šādi jautājumi:

Bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu kvalifikācijas un prasmju paaugstināšana: Tiks izskatīti 4.3.3.1. pasākuma materiāli, kuru mērķis ir uzlabot darba meklētāju, īpaši jauniešu, ilgstošo bezdarbnieku un citu darba tirgū nelabvēlīgā situācijā esošo grupu piekļuvi nodarbinātībai un aktivizācijas pasākumiem, kā arī veicināt pašnodarbinātību un sociālo ekonomiku.

Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības palielināšana: Tiks apspriesti 4.3.5.1. pasākuma trešās kārtas materiāli, kas vērsti uz vienlīdzīgas un savlaicīgas piekļuves nodrošināšanu kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā

pieejamiem sociālajiem pakalpojumiem, kā arī sociālās aizsardzības sistēmas pilnveidošanu un ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošanu.

Izglītības iestāžu nodrošinājums pilnveidotā vispārējās izglītības satura kvalitatīvai ieviešanai pirmsskolas izglītības pakāpē: Tiks izskatīti 4.2.1.4. pasākuma materiāli, kuru mērķis ir uzlabot vienlīdzīgu piekļuvi iekļaujošiem un kvalitatīviem pakalpojumiem izglītības, apmācības un mūžizglītības jomā, attīstot pieejamu infrastruktūru, tostarp veicinot noturību izglītošanā un apmācībā attālinātā un tiešsaistes režīmā.

Atbalsts nozaru vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai: Tiks apspriesti 4.2.4.1. pasākuma otrās kārtas materiāli, kas vērsti uz mūžizglītības veicināšanu, piedāvājot elastīgas prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas iespējas visiem, ņemot vērā uzņēmējdarbības un digitālās prasmes, labāk prognozējot pārmaiņas un vajadzību pēc jaunām prasmēm, pamatojoties uz darba tirgus vajadzībām, atvieglojot karjeras maiņu un sekmējot profesionālo mobilitāti.

Studiju procesa digitalizācija: Tiks izskatīti 4.2.2.11. pasākuma pirmās kārtas materiāli, kuru mērķis ir uzlabot izglītības un mācību sistēmu kvalitāti, iekļautību, efektivitāti un nozīmīgumu darba tirgū, tostarp ar neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanas palīdzību, lai atbalstītu pamatkompetenču, tostarp uzņēmējdarbības un digitālo prasmju, apguvi, un sekmējot duālo mācību sistēmu un mācekļības ieviešanu..

1. politikas mērķa "Viedāka Eiropa" apakškomitejas sēdē iekļauts viens galvenais jautājums

ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda ieguldījumu platjoslas pakalpojumu nodrošināšanā noslēguma izvērtējuma ieteikumi: Finanšu ministrija, SIA "SAFEGE" un Satiksmes ministrija prezentēs izvērtējuma rezultātus un ieteikumus par iepriekšējā plānošanas perioda ES fondu ieguldījumiem platjoslas pakalpojumu attīstībā.

Sēdes laikā tiks prezentēti un apspriesti attiecīgie materiāli, lai izvērtētu līdzšinējo ieguldījumu efektivitāti un noteiktu turpmākās rīcības platjoslas pakalpojumu attīstības jomā.

ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda apakškomiteju sēdes

Laiks	Politikas mērķis/ darba kārtības jautājumi/ atbildīgā iestāde	Saite uz dokumentiem e-portfelī
-------	---	---------------------------------

19. Dec. 4.politikas mērķa “Sociālāka Eiropa” AK sēde
9:00- 12:00

[DOKUMENTI](#)

19. Dov. 1. politiskā mērķa “Viedāka Eiropa” AK sēde
13.00- 14.00

[DOKUMENTI](#)

Jautājumu vai neskaidrību gadījumā par apakškomiteju darbu var sazināties ar biedrības “Alianse Pārnozāriskai ilgtspējīgai attīstībai” pārstāvi Āri Ādleru, e-pasts aris.adlers@gmail.com

2024. gada 5. decembrī notika ES struktūrfondu uzraudzības komitejas sēde.

Šajā Uzraudzības komitejas sēdē, kas notika 2024. gada 5. decembrī Elektronikas un datorzinātņu institūtā, Dzērbenes ielā 14, Rīgā, tika apspriesti vairāki nozīmīgi jautājumi.

Tika sniegts **pārskats par Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda ieviešanas progresu**, iekļaujot informāciju par vidusposma novērtējumu. Revīzijas iestāde iepazīstināja ar revīzijas pieejas specifiku šajā plānošanas periodā.

Sēdē tika diskutēts par **stratēģiskām darbībām un publicitātes pasākumiem dažādās nozarēs**, kuras pārstāvēja tādas ministrijas kā Veselības, Labklājības, Kultūras, Izglītības un zinātnes. Tieslietu un Labklājības ministrijas sniedza informāciju par vienlīdzības un nediskriminācijas principa ievērošanu un ar to saistītajiem pārkāpumiem. Klimata un enerģētikas ministrija prezentēja aktuālo informāciju par savām jomām, akcentējot klimata pārmaiņu un enerģētikas politiku.

Tika arī izskatīti pasākumi **pilsoniskās sabiedrības un partneru administratīvo spēju stiprināšanai**, ko prezentēja Valsts kanceleja. Uzmanība tika veltīta arī iepriekšējā plānošanas perioda noslēguma izvērtējumiem, tostarp IKT pieejamības un e-pārvaldes attīstības rezultātiem, kā arī Satiksmes ministrijas informācijai par investīciju progresu un turpmāko rīcību.

Sēdes noslēgumā tika **sniegts kopsavilkums un organizēta projekta īstenošanas vietas vizīte**, stiprinot dalībnieku izpratni par līdzšinējiem sasniegumiem un izaicinājumiem. Šī sēde kalpoja kā nozīmīgs atskaites punkts ES fondu efektīvas pārvaldības un to mērķtiecīgas izmantošanas veicināšanai.

NVO un Memoranda padomi uzraudzības komitejā pārstāv APIA prezidents Āris Ādlers (26468620, aris.adlers@gmail.com)

Novembra apakškomiteju sēdēs lemtais un nolemtais.

2024. gada 28. novembrī MS Teams platformā notika Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda 2. politikas mērķa "Zaļāka Eiropa" apakškomitejas sēde. To vadīja Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta Publisko investīciju attīstības nodaļas vadītāja Karīna Virse.

Sēdes darba kārtībā bija divi būtiski jautājumi:

1. Ilgtspējīgas mobilitātes veicināšana pilsētās – tika izskatīti Satiksmes ministrijas priekšlikumi par specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt ilgtspējīgu daudzveidu mobilitāti pilsētās" 2.3.1.5. pasākumu "Risinājuma modelējums ES Zaļā kursa jomā". Izstrādātie projekta iesnieguma vērtēšanas kritēriji tika virzīti apstiprināšanai Uzraudzības komitejā.
2. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un attīstība – tika apspriesti Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas priekšlikumi par specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot dabas aizsardzību un bioloģisko daudzveidību, "zaļo" infrastruktūru, it īpaši pilsētvidē, un samazināt piesārņojumu" 2.2.3.3. pasākuma "Pasākumi bioloģiskās daudzveidības veicināšanai un saglabāšanai" trešo un ceturto kārtu. Šo projektu iesnieguma vērtēšanas kritēriji arī tika virzīti apstiprināšanai Uzraudzības komitejā.

Sēdes dalībnieki, tostarp valsts pārvaldes, pašvaldību un nevalstisko organizāciju pārstāvji, uzsvēra nepieciešamību turpināt ciešu sadarbību, lai nodrošinātu zaļo infrastruktūru un ilgtspējīgu attīstību saskaņā ar ES Zaļā kursa prioritātēm.

ES fondu "Sociālāka Eiropa" apakškomitejas sēdē uzsvērtā vienlīdzīga piekļuve pakalpojumiem

Tajā pašā dienā notika Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda 4. politikas mērķa "Sociālāka Eiropa" apakškomitejas sēde. To vadīja Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta Cilvēkkapitāla attīstības nodaļas vadītāja Jana Radvila-Kozlovska.

Darba kārtībā tika skatīti trīs būtiski jautājumi:

1. Nevalstisko organizāciju iesaiste veselības veicināšanā un slimību profilaksē

Tika izskatīti Veselības ministrijas priekšlikumi par 4.1.2. specifiskā atbalsta mērķa 4.1.2.8. pasākuma materiāliem. Diskusijās izcelta nepieciešamība iekļaut papildu kritērijus NVO un pacientu organizāciju piesaistei. Materiāli tiks papildināti, ņemot vērā saņemtos komentārus.

2. Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības palielināšana

Labklājības ministrija iepazīstināja ar 4.3.5. specifiskā atbalsta mērķa ceturtās kārtas materiāliem. Tika precizēti vērtēšanas kritēriji un noteikta kārtība to rindošanai. Materiāli virzīti apstiprināšanai Uzraudzības komitejā.

3. Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības palielināšana – piektā kārtā

Apspriesti Labklājības ministrijas priekšlikumi piektajai kārtai. Projekta iesnieguma vērtēšanas kritēriji tiks virzīti apstiprināšanai Uzraudzības komitejā.

Apvienotajā ES fondu apakškomitejas sēdē, kas notika tajā pašā dienā izvērtēts REACT-EU finansējuma atbalsts tautsaimniecībai

Galvenais sēdes jautājums bija ES fondu 2014.–2020. gada darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" noslēguma izvērtējuma apspriešana.

Tika prezentēts SIA "CSE COE" un Finanšu ministrijas sagatavotais izvērtējums par REACT-EU finansējuma ieguldījumu Latvijas tautsaimniecības atveseļošanā pēc Covid-19 krīzes. Sēdes dalībnieki vienojās par sekojošo:

- Precizēt izvērtējuma prezentāciju, ņemot vērā Labklājības ministrijas izteiktos komentārus.

- Precizēto materiālu publicēt ES fondu mājas lapas Izvērtēšanas sadaļā.
- Stratēģiskos ieteikumus pievienot Izvērtējumu ieteikumu ieviešanas plānam, bet ikgadējo uzraudzību nepiemērot. Tie tiks aktualizēti jaunu pretkrīžu instrumentu izstrādē pēc nepieciešamības.

ZIŅAS NO IESTĀDĒM¹

No CFLA ²

- Publicēti valsts atbalsta saņemšanas kritēriji ES fondu projektos
- Godina izcilākos ES fondu projektus pasākumā “Reģionu zvaigznes 2024”
- CFLA izvērtē mākslīgā intelekta pielietojumu ES fondu projektu pārraudzībā

[SAITE UZ CFLA JAUNUMU LAPU](#)

No LAUKU ATBALSTA DIENESTA

- Palielināta atbalsta finansējuma likme agrovides pasākumos bioloģiskajiem lauksaimniekiem un zālāju biotopu apsaimniekotājiem
- Var pieteikties investīcijām zvejas un akvakultūras produktu apstrādē

[SAITE US LAD JAUNUMU LAPU](#)

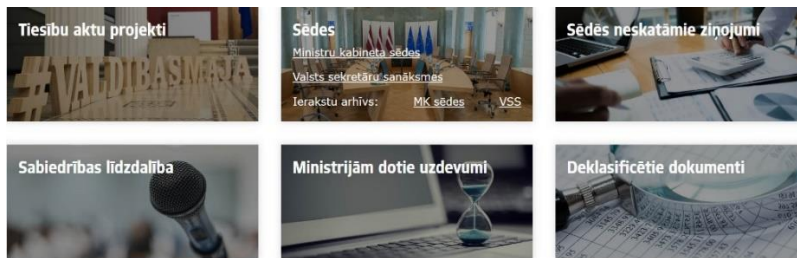
No ES Fondu VADOŠĀS IESTĀDES³

- Valsts robežsardze turpina īstenot ES līdzfinansētu projektu par aizturēto ārzemnieku, tai skaitā patvēruma meklētāju, uzņemšanas un atgriešanas spēju stiprināšanu
- Mežsaimniekiem būs pieejams ES atbalsts jaunaudžu retināšanai, meža ieaudzēšanai un mežaudžu atjaunošanai pēc postījumiem

[SAITE UZ VADOŠĀS IESTĀDES MĀJAS LAPAS JAUNUMIEM](#)

¹ Šajā sadaļā aicinām sekot līdzi iestāžu mājas lapām, kur saites norādam te. Ziņu lapā Publicējam tikai vienu aktuālu paziņojumu uzmanības pievēršanai.

³ Šajā mājas lapā atradīsiet jaunumus no ministrijām.

Publiskā apspriešana Tiesību aktu portālā (TAP)

Publiskajā apspriešanā šobrīd saistībā ar ES fondiem nav atbilstošu dokumentu

Par projektu “ES fondu uzraugi”

Projekta mērķis ir nodrošināt sabiedrības interešu uzraudzību un ievērošanu attiecībā uz Eiropas Savienības fondu izlietojumu, stiprinot to Latvijas nevalstisko organizāciju spējas, kas ir iesaistījušās šo fondu uzraudzības komitejās. Uzraudzības komitejas ir lielākie un svarīgākie forumi Latvijā, kuros tiek izskatīti būtiskākie jautājumi un pieņemti lēmumi, kas saistīti ar Eiropas Savienības fondu ieviešanu, uzraudzību, vadības sistēmu un stratēģiju. Tādēļ kvalitatīva un jēgpilna NVO pārstāvība šajās komitejās ir īpaši svarīga.

Projektā iesaistītās organizācijas – biedrība “Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS” (vadošais partneris), biedrība “Latvijas Lauku forums”, biedrība “Alianse Pārnozarisksai Ilgtspējīgai Attīstībai”, biedrība “Latvijas Kvalitātes biedrība”, biedrība “Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija”, biedrība “Latvijas Neredzīgo biedrība” un biedrība “Latvijas Vācu savienība”. Projekts dod šīm organizācijām iespēju pilnvērtīgi uzraudzīt ES fondu izlietojumu divu gadu garumā, pilnveidot savu kapacitāti ar apmācību un ārēju ekspertu palīdzību, informēt sabiedrību par ES fondu izlietošanu. Tāpat projekts paredz piedāvāt valsts pārvaldei un Eiropas Komisijai sistēmiskus risinājumus tam, lai stiprinātu NVO nozīmi ES fondu pārraudzībā. Projektā tiks iesaistītas un tā ietvaros izstrādātie materiāli būs noderīgi arī citām organizācijām, kas darbojas ES fondu uzraudzības komitejās vai plāno tajās iesaistīties.

Šajā projektā iesaistītās organizācijas piedalās šādu ES fondu uzraudzības komitejās:

- 1) Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda uzraudzības komitejā (Providus),
- 2) Finansiāla atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai uzraudzības komitejā (Providus),
- 3) Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda uzraudzības komiteja (Latvijas Lauku Forums, Alianse Pārnozarisksai Ilgtspējīgai attīstībai)
- 4) Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2021.–2027.gada plānošanas perioda uzraudzības komitejas 1.politikas mērķa “Viedāka Eiropa” apakškomiteja (Latvijas Lauku Forums, Alianse Pārnozarisksai Ilgtspējīgai attīstībai, Latvijas Kvalitātes biedrība),
- 5) Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2021.–2027.gada plānošanas perioda uzraudzības komitejas 2.politikas mērķa “Zaļāka Eiropa” apakškomiteja (Latvijas Lauku Forums, Alianse Pārnozarisksai Ilgtspējīgai attīstībai),
- 6) Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2021.–2027.gada plānošanas perioda uzraudzības komitejas 3.politiskā mērķa “Savienotāka Eiropa” apakškomiteja (Alianse Pārnozarisksai Ilgtspējīgai attīstībai),
- 7) Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2021.–2027.gada plānošanas perioda uzraudzības komitejas 4.politiskā mērķa “Sociālāka Eiropa” apakškomiteja (Latvijas Vācu savienība, Latvijas Neredzīgo biedrība, Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija),
- 8) Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2021.–2027.gada plānošanas perioda uzraudzības komitejas 5.politiskā mērķa “Iedzīvotājiem tuvāka Eiropa” apakškomitejā (Latvijas Lauku forums),
- 9) Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2021.–2027.gada plānošanas perioda uzraudzības komitejas 6.politiskā mērķa “Taisnīgas pārkārtošanās fonda investīcijas” apakškomitejā (Latvijas Lauku forums),
- 10) Ricības programmas Eiropas Jūrlietu, akvakultūras un zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā 2021.-2027.gadam Uzraudzības komitejā (Latvijas Lauku forums),
- 11) Kopējās Lauksaimniecības politikas 2021.-2027. gadam uzraudzības komitejā (Latvijas Lauku forums).

Projekta progress no 2024.gada jūnija līdz decembrim

Projekta īstenošana ir iegājusi finiša taisnē – projekts ilgs līdz 2025.gada jūnija beigām.

Atskatoties uz paveikto jāsecina, ka projekta pirmajā gadā (2023.gadā) iesaistītās organizācijas caur regulārām informatīvām sanāksmēm izzināja un izprata ES fondu arhitektūru un sabiedrības iesaistes

ES fondu uzraudzības ziņu lapa, 2024. gada decembris

iespējas, kā arī regulāri līdzdarbojās fondu Uzraudzības un apakškomiteju sēdēs. 2024.gads bija darbošanās un aktivitāšu gads, jo šī gada ietvaros projekts deva iespēju ne tikai aktīvi līdzdarboties Uzraudzības un apakškomiteju darbā, bet arī paveikt vēl citas aktivitātes, tai skaitā informēt nevalstiskās organizācijas par aktualitātēm un iesaistīt arī tās nozīmīgu jautājumu apspriešanā.

2024.gada otrajā pusē projekts deva iespēju:

1) aktīvi iesaistīties ES fondu uzraudzības komitejās un apakškomitejās (astoņos dažādos formātos), sniegt viedokli vai ekspertīzi par dažādiem jautājumiem, piemēram, apakškomitejā "Sociāla un iekļaujoša Eiropa" jautājumā par Kultūras ministrijas plāniem par investīcijām sabiedrības saliedēšanai (pasākums 4.3.4.9. "Sabiedrības saliedēšana, veicinot sabiedrības pašorganizēšanos un paplašinot sadarbības un līdzdarbības prasmes un iespējas"), sniedzām priekšlikumus par to kā labāk sasniegt rezultātus attiecībā uz nevalstisko organizāciju stiprināšanu reģionos. Šis priekšlikums guva atbalstu un aktivitāte tika mainīta/uzlabota ar mūsu sagatavotiem ieteikumiem.

2) vērst ministriju uzmanību uz nepieciešamiem papildinājumiem programmu izpildē, piemēram, iesniedzām Ekonomikas ministrijai priekšlikumu par specifiskā atbalsta mērķa "Izmantot digitalizācijas priekšrocības uzņēmējdarbības attīstībai"; pasākuma " Atbalsts procesu digitalizācijai komercdarbībā"; īstenošanas noteikumiem, aicinot nodrošināt finansējuma pieejamību procesu digitalizācijai arī biedrībām un nodibinājumiem;

3) katru mēnesi sagatavot informatīvo ziņu lapu par ES fondu uzraudzības aktivitātēm, sabiedriskajā apspriešanā aktuālajiem dokumentiem un ES fondu jaunumiem kopumā. Ziņu lapu saņem plašs loks ar nevalstiskām organizācijām, ne tikai projektā iesaistītas, tās pieejams šeit <https://providus.lv/projekti/es-fondu-uzraugi/>.

Ziņu lapu veido biedrība "Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai Attīstībai";

4) noorganizēt sarunas/diskusijas ar vairākām ministrijām (Kultūras ministrija, VARAM, Labklājības ministrija, Veselības ministrija, Finanšu ministrija) par to kā ministrijas plāno Eiropas Savienības Kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam pieejamā finansējuma pārdali (attiecībā uz elastības finansējumu. Šajās sanāsmēs piedalījās ne tikai projektā iesaistītas organizācijas, bet arī citas NVO, atbilstoši ministriju un NVO darbības profilam. Atbilstoši dzirdētajam un pārrunātajam, tika sagatavota vēstule Finanšu ministrijai, vēršot ministra uzmanību uz to, ka NVO nav tikušas (vai nepietiekami) iesaistītas ES kohēzijas fondu elastības finansējuma vajadzību un prioritāšu noteikšanā, ar lūgumu mainīt praksi un iesaistīt NVO ne tikai plānu apspriešanas procesā, bet ideju sagatavošanas fāzē.

5) izveidot mehānismu kā projektā iesaistītās organizācijas saņem informāciju par aktuāliem tiesību aktiem, kas tiek izstrādāti ministrijā, palīdzot sadarbības partneriem iegūt aktuālu informāciju par tiesību aktiem TAP.gov.lv sistēmā. Biedrība "Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS" ik katru nedēļu apkopo informāciju par aktualitātēm Tiesību aktu portālā, kas skar ES fondu jautājumus, nosūtot informāciju visām projektā iesaistītajām organizācijām.

6) iesaistīties jaunizveidotā Iekšlietu ministrijas ES fondu uzraudzības komitejā, ietekmējot šīs komitejas nākotnes darba kārtību tā, lai visai uzraudzības komitejai būtu labāks priekšstats par investīciju jēgpilnumu.

7) veikt sarunas ar Ārlietu ministriju un palīdzēt formulēt nacionālo pozīciju par Latvijas skatījumu uz nākamo ES Daudzgažu budžetu (2028.-2034.gadam), kā arī sarunāt tikšanos ar Finanšu ministriju par nākamo EEZ plānošanas periodu. Projekta pēdējais semestris – no 2025.gada janvāra līdz jūnijam būs veltīts apmācību/informatīvo materiālu sagatavošanai tām organizācijām, kurām nav pieredzes ES fondu uzraudzībā, kā arī vadlīniju izstrādei institūcijām – šajās vadlīnijās būs apkopotas visas šī projekta mācības.

Vadošās organizācijas kontaktpersona saziņai par projektu "ES fondu uzraugi": Iveta Kažoka (iveta.kazoka@providus.lv)

Finansē
Eiropas Savienība
NextGenerationEU

2027
Nacionālais
attīstības plāns

Informatīvais materiāls sagatavots projekta "ES fondu uzraugi" ietvaros, ko finansē Eiropas Savienība — NextGenerationEU

Sagatavoja biedrība
"Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai Attīstībai"
Association "Alliance for Cross-sectoral Sustainable
Development"